

EIROPAS CENTRĀLĀ BANKA

BANKU UZRAUDZĪBA

Norādījumi

par pieeju institucionālās
aizsardzības shēmu atzīšanai
prudenciālās uzraudzības
vajadzībām

BANKENTOEZICHT

2016. gada jūlijs

BANKTILLSYN BANKU UZRAUDZĪBA

BANKŪ PRIEŽIŪRA NADZÓR BANKOWY

VIGILANZA BANCARIA

BANKFELÜGYELET

BANKING SUPERVISION

SUPERVISION BANCAIRE BANČNI NADZOR

MAOIRSEACHT AR BHAINCÉIREACHT NADZOR BANAKA

BANKING SUPERVISION

PANGANDUSJÄRELEVALVE

SUPERVISÃO BANCÁRIA

BANKOVNI DOHLED

БАНКОВ НАДЗОР

BANKTILLSYN

BANKENAUF SICHT

ΤΡΑΠΕΖΙΚΗ ΕΠΟΠΤΕΙΑ PANKKIVALVONTA

SUPRAVEGHERE BANCARĂ BANKOVÝ DOHLAD

SUPERVIŽJONI BANKARJA

SUPERVISIÓN BANCARIA

BANKING SUPERVISION

BANKENAUF SICHT

SUPERVISÃO BANCÁRIA

1 Ievads

1. Šis dokuments nosaka ECB pieeju, vērtējot institucionālās aizsardzības shēmu atbilstību prudenciālās uzraudzības vajadzībām. Tā mērķis ir nodrošināt uzraudzības politikas saskaņotību, efektivitāti un caurredzamību, ko piemēros, vērtējot institucionālās aizsardzības shēmas atbilstoši Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai (ES) Nr. 575/2013 (Kapitāla prasību regula)¹ Eiropas banku uzraudzības kontekstā.
2. Kapitāla prasību regulā (CRR) institucionālās aizsardzības shēma definēta kā līgumiska vai likumiska vienošanās par atbildības nodrošināšanu, kas aizsargā iesaistītās iestādes un it īpaši nodrošina to likviditāti un maksātspēju, lai vajadzības gadījumā novērstu bankrotu (CRR 113. panta 7. punkta pirmais teikums). Kompetentās iestādes var saskaņā ar CRR noteikumiem piemērot atbrīvojumu no dažu prudenciālo prasību piemērošanas vai ļaut piešķirt noteiktus atbrīvojumus institucionālās aizsardzības shēmā iesaistītajām iestādēm. Pašlaik institucionālās aizsardzības shēmas CRR mērķiem atzītas trijās valstīs, kas piedalās Vienotajā uzraudzības mehānismā: Austrijā, Vācijā un Spānijā. Institucionālās aizsardzības shēmas ir nozīmīgas absolūtajā izteiksmē, ņemot vērā, ka 50% euro zonas kredītiestāžu piedalās kādā institucionālās aizsardzības shēmā, veidojot apmēram 10% euro zonas banku sistēmas kopējo aktīvu. Lielākajā daļā gadījumu gan nozīmīgas iestādes, gan mazāk nozīmīgas iestādes, uz ko attiecas ECB banku uzraudzība, piedalās vienā un tajā pašā institucionālās aizsardzības shēmā. Divi galvenie sektori, uz ko trijās attiecīgajās euro zonas valstīs attiecas institucionālās aizsardzības shēmas, ir kooperatīvās bankas un krājbankas. Viena no šā sektora būtiskākajām iezīmēm ir atsevišķu kredītiestāžu augstais autonomijas un neatkarības līmenis. Tādējādi institucionālās aizsardzības shēmas atšķiras no konsolidētām banku grupām, neraugoties uz to, ka tās nodrošina iesaistītajām iestādēm likviditāti un maksātspēju.
3. CRR 113. panta 7. punktā noteikts, ka ECB var piešķirt atļauju kredītiestādēm piemērot 0% riska svērumu riska darījumiem ar tās pašas institucionālās aizsardzības shēmas dalībniekiem, izņemot riska darījumus, kas attiecas uz pirmā līmeņa pamata kapitāla, pirmā līmeņa papildu kapitāla vai otrā līmeņa kapitāla posteņiem. Tas ir būtiskākais lēmums attiecībā uz institucionālās aizsardzības shēmas atbilstību prudenciālās uzraudzības vajadzībām. Saņemot atļauju saskaņā ar 113. panta 7. punkta noteikumiem, iestādes var pastāvīgi izmantot standartizētu pieeju CRR 150. panta 1. punkta f) apakšpunktā minētajiem riska darījumiem. Turklāt šādiem riska darījumiem nepiemēro CRR 395. panta 1. punktu par lielu riska darījumu ierobežojumiem. Papildus 113. panta 7. punkta piemērošana ir viens no priekšnoteikumiem, lai

¹ Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 26. jūnija Regula (ES) Nr. 575/2013 par prudenciālajām prasībām attiecībā uz kredītiestādēm un ieguldījumu brokeru sabiedrībām, un ar ko groza Regulu (ES) Nr. 648/2012 (OV L 176, 27.06.2013., 1. lpp.).

institucionālās aizsardzības shēmas dalībniekiem piešķirtu papildu atbrīvojumus, proti: a) atļauju neatskaitīt līdzdalību pašu kapitāla instrumentos saskaņā ar CRR 49. panta 3. punktu, b) atļauju nepiemērot likviditātes prasības saskaņā ar CRR 8. panta 4. punktu un c) atļauju piemērot zemāku procentuālo attiecību izejošajām naudas plūsmām un augstāku procentuālo attiecību ienākošajām naudas plūsmām, veicot likviditātes seguma rādītāja (LCR) aprēķinu (CRR 422. panta 8. punkts un 425. panta 4. punkts kopā ar LCR Deleģētā akta 29. un 34. pantu²)³.

4. Šajā dokumentā norādīts, kā ECB vērtēs institucionālās aizsardzības shēmu un tās dalībnieku atbilstību CRR nosacījumiem, lai varētu piešķirt atļauju minētās regulas 113. panta 7. punkta nozīmē. Šīs specifikācijas izmantos kopējās uzraudzības komandas, vērtējot konkrētus nozīmīgu iestāžu, kas ir institucionālās aizsardzības shēmu dalībnieki, pieteikumus.
5. Specifikācijas neparedz jaunas regulējošas prasības, un tās nav uzskatāmas par juridiski saistošiem noteikumiem. Taču tajos sniegtas papildu norādes par to, kā ECB vērtēs 113. panta 7. punkta piemērošanu. Galīgais ECB lēmums par atļaujas piešķiršanu saskaņā ar minēto pantu tiks pieņemts, izskatot katru gadījumu atsevišķi. Lēmuma pamatā būs vispārīga analīze, ietverot visus CRR izklāstīto nosacījumu aspektus, kā arī papildu informāciju, kas iegūta no to kredītiestāžu uzraudzības, kuras ir institucionālās aizsardzības shēmas dalībnieki. Lai veicinātu komunikāciju ar uzraudzības iestādēm (ECB un, ja iesaistīti institucionālās aizsardzības shēmas dalībnieki, kas ir mazāk nozīmīgas iestādes, valstu kompetentās iestādes (VKI)) minētā novērtējuma kontekstā, institucionālās aizsardzības shēmā iesaistītajām iestādēm jānorāda viena kontaktpersona.
6. Pirms detalizēta uzraudzības novērtējuma veikšanas, pamatojoties uz CRR 113. panta 7. punkta a) līdz i) apakšpunktu, ECB vispirms novērtēs, vai institucionālās aizsardzības shēma spēj sniegt pietiekamu atbalstu gadījumā, ja iesaistītajai iestādei rodas būtiski finansiālie ierobežojumi attiecībā uz likviditāti un/vai maksātspēju. CRR 113. panta 7. punktā nav noteikts konkrēts laiks, kad jāsniedz atbalsts likviditātes un maksātspējas nodrošināšanai, lai novērstu maksātnespēju. Institucionālās aizsardzības shēmai, laikus veicot aktīvu intervenci, jānodrošina, ka iesaistītās iestādes vienmēr ievēro likumdošanā noteiktās pašu kapitāla un likviditātes prasības. Ja šādi preventīvi pasākumi nav pietiekami, institucionālās aizsardzības shēmai jāpieņem lēmums par materiālu vai finansiālu atbalstu. Tiek uzskatīts, ka notikusi institucionālās aizsardzības shēmas iejaukšanās, vēlākais, ja nav pamatotu izredžu, ka jebkāda alternatīva darbība, t.sk., atveseļošanās plānā noteiktie atveseļošanās pasākumi, varētu novērst iestādes maksātnespēju. Institucionālās aizsardzības shēmai

² Komisijas 2014. gada 10. oktobra Deleģētā regula (ES) 2015/61, ar ko papildina Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 575/2013 attiecībā uz likviditātes seguma prasību kredītiestādēm.

³ ECB pieeja attiecībā uz šo izvēles iespēju un rīcības brīvības īstenošanu noteikta ECB Norādījumos par Savienības tiesību aktos noteiktajām izvēles iespējām un rīcības brīvību, kas publicēti 2016. gada 24. martā.

līgumiskas vai likumiskas vienošanās ietvaros jābūt pieejamam plašam pasākumu, procesu un mehānismu klāstam, kas veido tās darbības pamatprincipus. Šiem pamatprincipiem jāietver virkne pieejamu darbību, no mazāk aptverošiem pasākumiem, piemēram, iesaistīto iestāžu ciešākas uzraudzības, pamatojoties uz attiecīgiem rādītājiem un papildu pārskatu sniegšanas prasībām, līdz visaptverošākiem pasākumiem, kas samērīgi ar institucionālās aizsardzības shēmā iesaistītās saņēmējas iestādes riska pakāpi un tās finansiālo ierobežojumu smaguma pakāpi, t.sk. tiešu kapitāla un likviditātes atbalstu.

7. Šajā dokumentā noteiktās specifikācijas atspoguļo CRR 113. panta 7. punktā noteikto struktūru. Tāpēc specifikācijas interpretējamas saistībā ar attiecīgajiem tiesību aktiem.
8. Šajā dokumentā termini izmantoti atbilstoši CRR, Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā (ES) 2013/36/ES (CRD IV)⁴ un Padomes Regulā (ES) Nr. 1024/2013 (VUM regula)⁵ noteiktajai definīcijai.
9. Dokuments apraksta pieeju, ko ECB īsteno savu uzraudzības uzdevumu izpildē. Taču, ja konkrētos gadījumos pastāv iemesli, kas attaisno atkāpes no šīm specifikācijām, ECB ir tiesības pieņemt lēmumu par šādām atkāpēm ar noteikumu, ka šis lēmums tiek skaidri un atbilstoši pamatots. Turklāt pamatojumam par lēmumu atkāpties no iedibinātās pieejas arī jābūt saskaņā ar ES tiesību aktu vispārējiem principiem, īpaši – ievērojot vienlīdzīgas attieksmes, proporcionalitātes un tiesiskās paļāvības principu attiecībā pret uzraudzītajām sabiedrībām. Tas ir saskaņā ar Eiropas Savienības Tiesas iedibināto judikatūru, kurā tādas iekšējās vadlīnijas kā šis dokuments definēts kā rīcības noteikumi, no kuriem pamatotos gadījumos ES iestādes drīkst atkāpties⁶
10. ECB patur tiesības pārskatīt šajā dokumentā izklāstītās specifikācijas, lai nodrošinātu, ka tiek ņemtas vērā tiesību aktu izmaiņas vai īpaši apstākļi, kā arī pieņemti īpaši deleģētie akti, kuros konkrēts politikas jautājums var būt regulēts atšķirīgi. Jebkādas izmaiņas tiks publiskotas, un tajās tiks pienācīgi ņemts vērā iepriekš minētais tiesiskās paļāvības, proporcionalitātes un vienlīdzīgas attieksmes princips.

⁴ Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 26. jūnija Direktīva (ES) 2013/36/ES par piekļuvi kredītiestāžu darbībai un kredītiestāžu un ieguldījumu brokeru sabiedrību prudenciālo uzraudzību.

⁵ Padomes 2013. gada 15. oktobra Regula (ES) Nr. 1024/2013, ar ko Eiropas Centrālajai bankai uztic īpašus uzdevumus saistībā ar politikas nostādņēm, kas attiecas uz kredītiestāžu prudenciālo uzraudzību (OV L 287, 29.10.2013., 63. lpp.).

⁶ Sk. Eiropas Savienības Tiesas 2005. gada 28. jūnija sprieduma apvienotajā lietā C-189/02, C-202/02, C-205/02 līdz C-208/02 un C-213/02 209. punktu: "Tiesa, izlemjot jautājumu par pārvaldes iestādes pieņemtiem iekšējās kārtības pasākumiem, jau iepriekš ir atzinusi, ka pat tad, ja tos nevar kvalificēt kā tiesību normas, kas pārvaldes iestādei jebkurā gadījumā ir jāievēro, tie tomēr paredz uzvedības normu, kurā norādīta prakse, kas jāievēro un no kuras katrā atsevišķā gadījumā pārvaldes iestāde nevar atkāpties, nenorādot iemeslus, kuri būtu saderīgi ar vienlīdzīgas attieksmes principu. Līdz ar to šādi pasākumi ir vispārēja rakstura pasākumi, uz kuru prettiesiskumu ierēdņi un darbinieki var atsaukties, lai pamatotu prasību, kas celta pret atsevišķiem lēmumiem, kuri pieņemti, pamatojoties uz šiem pasākumiem."

11. ECB ir atbildīga par efektīvu un konsekventu VUM darbību un, veicot pārraudzības uzdevumus, tai jānodrošina konsekventi uzraudzības rezultāti. Tā kā institucionālās aizsardzības shēmas parasti ietver gan nozīmīgas iestādes, gan mazāk nozīmīgas iestādes, ir būtiski nodrošināt vienotu pieeju attiecībā uz iestādēm, kas ietilpst institucionālās aizsardzības shēmās visās VUM iesaistītajās valstīs. Institucionālās aizsardzības shēmām, kas ietver gan nozīmīgas iestādes, gan mazāk nozīmīgas iestādes, ir būtiski, ka gan ECB, kas atbildīga par nozīmīgo iestāžu uzraudzību, gan VKI, kas atbildīgas par mazāk nozīmīgo iestāžu uzraudzību, atbilstības novērtējumam izmanto vienādas specifiskācijas. Turklāt institucionālās aizsardzības shēmām, kas ietver tikai mazāk nozīmīgas iestādes, ieteicams konsekvences nolūkā izmantot līdzīgus novērtējuma kritērijus. Sadarbojoties un vienojoties ar VKI, šajā dokumentā iekļautās specifiskācijas tiks attiecinātas arī uz VKI veikto mazāk nozīmīgo iestāžu uzraudzību.
12. Kompetentās iestādes lēmumi piešķirt atļauju CRR 113. panta 7. punkta nozīmē attiecas uz atsevišķām iestādēm, kas ir institucionālās aizsardzības shēmas dalībnieki. Institucionālās aizsardzības shēmām, kas ietver gan nozīmīgas, gan mazāk nozīmīgas iestādes, tiks noteikts process, lai nodrošinātu pietiekamu koordināciju un konsultācijas starp ECB un VKI – iestādēm, kuru kompetencē ir pieņemt ar institucionālās aizsardzības shēmām saistītus lēmumus, t.sk. par papildu atbrīvojumu vai izņēmumu piešķiršanu. Koordinācija ECB un VKI starpā tiks nodrošināta arī attiecībā uz institucionālās aizsardzības shēmu monitoringu.
13. Šīs specifiskācijas tiks iekļautas ECB Norādījumos par Savienības tiesību aktos noteiktajām izvēles iespējām un rīcības brīvību, kas tika publicēti 2016. gada 24. martā.

2 Novērtējuma kritēriji saskaņā ar CRR 113. panta 7. punktu

Šajā sadaļā izklāstīti konkrēti kritēriji, ko ECB piemēros, novērtējot CRR 113. panta 7. punktā minētos uzraudzīto kredītiestāžu, kas iesaistījušās institucionālās aizsardzības shēmā, individuālos pieteikumus par prudenciālo atļauju piešķiršanu.

ECB, izskatot katru gadījumu atsevišķi, piešķirs iestādēm atļauju nepiemērot CRR 113. panta 1. punkta prasības riska darījumiem ar tās pašas institucionālās aizsardzības shēmas dalībniekiem un piešķirt 0% riska svērumu šiem riska darījumiem, ja tiek ievēroti CRR 113. panta 7. punkta nosacījumi.

Izvērtējot šādas atļaujas piešķiršanu, ECB apsvērs šādus faktoros.

- **ECB saskaņā ar CRR 113. panta 7. punkta a) apakšpunktu kopā ar 113. panta 6. punkta a) un d) apakšpunktu pārbaudīs, vai ievēroti šādi nosacījumi:**
 - (i) darījuma partneris ir iestāde, finanšu iestāde vai palīgpakalpojumu uzņēmums, kam piemēro atbilstīgas prudenciālās prasības;
 - (ii) institucionālās aizsardzības shēmas dalībnieki, kas pieprasa atļauju, veic uzņēmējdarbību tajā pašā dalībvalstī.
- **Lai novērtētu atbilstību CRR 113. panta 7. punkta a) apakšpunkta noteikumiem kopā ar 113. panta 6. punkta e) apakšpunkta noteikumiem, t.i., vai nepastāv un nav paredzami nekādi būtiski praktiski vai juridiski šķēršļi, kas varētu kavēt darījuma partneri veikt tūlītēju pašu kapitāla pārskaitīšanu vai saistību nokārtošanu pret iestādi:**
 - (i) institucionālās aizsardzības shēmas dalībniekiem piederošās akcijas un dalībnieku juridiskā struktūra nerada šķēršļus pašu kapitāla pārskaitīšanai vai saistību nokārtošanai;
 - (ii) formālais lēmumu pieņemšanas process saistībā ar pašu kapitāla pārskaitījumiem starp institucionālās aizsardzības shēmas dalībniekiem nodrošina tūlītēju pārskaitījumu izpildi;
 - (iii) institucionālās aizsardzības shēmas dalībnieku statūti, jebkādi akcionāru līgumi vai jebkādi citi zināmi līgumi neparedz noteikumus, kas varētu kavēt darījuma partneri veikt pašu kapitāla pārskaitīšanu vai saistību nokārtošanu;
 - (iv) iepriekš nav konstatēti tādi nopietni ar pārvaldību saistīti sarežģījumi vai korporatīvās valdības problēmas attiecībā uz institucionālās aizsardzības shēmas dalībniekiem, kas varētu negatīvi ietekmēt pašu kapitāla tūlītēju pārskaitīšanu vai saistību nokārtošanu;

- (v) neviena trešā persona⁷ nevar kontrolēt vai novērst tūlītēju pašu kapitāla pārskaitīšanu vai saistību nokārtošanu;
- (vi) tiks ņemtas vērā visas iepriekšējās norādes attiecībā uz līdzekļu plūsmu starp institucionālās aizsardzības shēmas dalībniekiem, kas liecina par spēju veikt ātru līdzekļu pārvedumu vai atmaksāt saistības;
- (vii) institucionālās aizsardzības shēmas starpnieka loma krīzes pārvarēšanā un pienākums nodrošināt līdzekļus grūtībās nonākušu dalībnieku atbalstam tiek uzskatīta par noteicošu.

- **Vērtējot atbilstību CRR 113. panta 7. punkta b) apakšpunkta noteikumiem, t.i., vai pastāv vienošanās, kas nodrošina, ka institucionālās aizsardzības shēma spēj sniegt atbalstu, ko tā apņēmusies nodrošināt no pieejamajiem līdzekļiem, ECB pārbaudīs, vai ievēroti šādi nosacījumi:**

- (i) institucionālās aizsardzības shēmas vienošanās ietver plašu pasākumu, procesu un mehānismu klāstu, kas veido institucionālās aizsardzības shēmas darbības pamatprincipus. Šiem pamatprincipiem jāietver virkne iespējamu darbību, no mazāk aptverošiem pasākumiem līdz visaptverošākiem pasākumiem, kas ir samērīgi ar institucionālās aizsardzības shēmā iesaistītās saņēmējas iestādes riska pakāpi un tās finansiālo ierobežojumu smaguma pakāpi, t.sk. tiešu kapitāla un likviditātes atbalstu; Institucionālās aizsardzības shēmas atbalsts var būt pakļauts nosacījumiem, piemēram, liekot attiecīgajai iestādei īstenot noteiktus atvēršanas un pārstrukturēšanas pasākumus;
- (ii) institucionālās aizsardzības shēmas pārvaldības struktūra un lēmumu pieņemšanas process par atbalsta pasākumiem ļauj laikus sniegt atbalstu;
- (iii) pastāv skaidra apņemšanās no institucionālās aizsardzības shēmas puses sniegtu atbalstu, ja institucionālās aizsardzības shēmas dalībnieks kļuvis varētu kļūt maksātnespējīgs vai nelikvīds, neraugoties uz iepriekšēju risku uzraudzību un agrīnas iejaukšanās pasākumu izmantošanu. Turklāt institucionālās aizsardzības shēmai jānodrošina, ka iesaistītās iestādes ievēro likumdošanā noteiktās pašu kapitāla un likviditātes prasības;
- (iv) institucionālās aizsardzības shēma regulāri veic stresa testus, lai noteiktu iespējamo kapitāla un likviditātes atbalsta pasākumu apjomu;
- (v) institucionālās aizsardzības shēmas riska absorbētspēja (ko veido apmaksātie līdzekļi, iespējamās *ex post* iemaksas un līdzvērtīgas saistības) ir pietiekama, lai segtu iespējamās atbalsta pasākumus tās dalībniekiem;

⁷ Trešā persona ir jebkura persona, kas nav mātesuzņēmums, meitasuzņēmums vai to lēmējinstanču loceklis vai institucionālās aizsardzības shēmas dalībnieka akcionārs.

- (vi) ir izveidots *ex ante* fonds, lai nodrošinātu, ka institucionālās aizsardzības shēmai ir ātri pieejami līdzekļi atbalsta pasākumiem un
 - (a) iemaksas *ex ante* fondā notiek pēc skaidri noteiktiem principiem;
 - (b) līdzekļi tiek ieguldīti tikai likvīdos un drošos aktīvos, kurus jebkurā laikā iespējams atsavināt un kuru vērtība nav atkarīga no institucionālās aizsardzības shēmas dalībnieku un to meitasuzņēmumu maksātnespējas un likviditātes stāvokļa;
 - (c) lai noteiktu *ex ante* fonda minimālo mērķa apjomu, vērā tiek ņemti institucionālās aizsardzības shēmas stresa testa rezultāti;
 - (d) ir noteikts atbilstošs minimālais *ex ante* fonda apjoms, lai nodrošinātu ātri pieejamus līdzekļus.

Institucionālās aizsardzības shēmas var tik atzītas noguldījumu garantiju sistēmām saskaņā ar NGS direktīvu⁸ un tām saskaņā ar attiecīgās valsts tiesību aktu noteikumiem var ļaut izmantot pieejamos finanšu līdzekļus citiem mērķiem, lai novērstu kredītiestādes maksātnespēju. Šajā gadījumā ECB ņems vērā pieejamos finanšu līdzekļus, vērtējot līdzekļu pieejamību atbalsta sniegšanai, ņemot vērā institucionālās aizsardzības shēmas (kas aizsargā savus dalībniekus) un noguldījumu garantiju shēmas (kuras galvenais uzdevums ir aizsargāt noguldītājus pret kredītiestādes maksātnespējas sekām) atšķirīgos mērķus.

- **CRR 113. panta 7. punkta c) apakšpunktā noteikts, ka institucionālās aizsardzības shēmas rīcībā jābūt piemērotām un vienādi noteiktām sistēmām riska uzraudzībai un klasifikācijai, kas sniedz pilnu pārskatu par visu atsevišķo dalībnieku riska situāciju un attiecīgo institucionālās aizsardzības shēmu kopumā, ar atbilstīgām ierakstām iespējām; šīm sistēmām atbilstīgi jāuzrauga visi riska darījumi, kuros netiek pildītas saistības, saskaņā ar CRR 178. panta 1. punktu. Vērtējot atbilstību šim nosacījumam, ECB ņems vērā, vai ievēroti šādi nosacījumi:**
 - (i) institucionālās aizsardzības shēmā iesaistītajām iestādēm regulāri jāsniedz galvenajai institūcijai, kas atbildīga par institucionālās aizsardzības shēmas pārvaldību, aktualizēti dati par riska situāciju, t.sk. informāciju par pašu kapitālu un pašu kapitāla prasībām;
 - (ii) ieviestas attiecīgas atbilstošas datu plūsmas un IT sistēmas;
 - (iii) galvenā institūcija, kas atbildīga par institucionālās aizsardzības shēmas pārvaldību, nosaka vienotus risku pārvaldības sistēmas standartus un metodoloģiju, ko attiecina uz institucionālās aizsardzības shēmas dalībniekiem;

⁸ Eiropas Parlamenta un Padomes 2014. gada 16. aprīļa Direktīva 2014/49/ES par noguldījumu garantiju sistēmām (OV L 173, 12.06.2014., 149.–178. lpp.).

- (iv) lai institucionālās aizsardzības shēmas monitorētu un klasificētu risku, izveidota vienota risku definīcija, visās iestādēs tiek uzraudzītas līdzīgas riska kategorijas un risku apjoma noteikšanai tiek izmantots līdzīgs ticamības līmenis un laika periods;
 - (v) institucionālās aizsardzības shēmas risku uzraudzības un klasifikācijas sistēmas klasificē institucionālās aizsardzības shēmas dalībniekus atbilstoši to riska situācijai, t.i., institucionālās aizsardzības shēmai jānosaka dažādas kategorijas, kas attiecināmas uz tās dalībniekiem, lai īstenotu agrīnu iejaukšanos;
 - (vi) institucionālās aizsardzības shēmai iespējams ietekmēt institucionālās aizsardzības shēmā iesaistīto iestāžu riska situāciju, sniedzot tām norādes, ieteikumus utt., piemēram, ierobežojot noteiktas aktivitātes vai pieprasot samazināt noteiktus riskus.
- **Vērtējot atbilstību CRR 113. panta 7. punkta d) apakšpunkta noteikumiem, t.i., ka institucionālās aizsardzības shēma veic pati savu riska pārbaudi, ko dara zināmu tās atsevišķajiem dalībniekiem, ECB ņems vērā, vai ievēroti šādi nosacījumi:**
 - (i) institucionālās aizsardzības shēma regulāri novērtē tā sektora, kurā darbojas iesaistītās iestādes, riskus un ievainojamības aspektus;
 - (ii) galvenās institūcijas, kas atbildīga par institucionālās aizsardzības shēmas pārvaldību, veikto riska pārbaudi galīgie rezultāti pēc iespējas drīz tiek apkopoti ziņojuma vai cita dokumenta veidā un tiek izplatīti institucionālās aizsardzības shēmas attiecīgajām lēmējinstīcijām un/vai institucionālās aizsardzības shēmas dalībniekiem;
 - (iii) institucionālās aizsardzības shēma informē atsevišķus dalībniekus par viņu riska klasifikāciju, kā noteikts 113. panta 7. punkta c) apakšpunktā.
 - **CRR 113. panta 7. punkta e) apakšpunktā noteikts, ka institucionālās aizsardzības shēmai reizi gadā jāstāda un jāpublicē vai nu konsolidēts pārskats, kurš ietver bilanci, peļņas un zaudējumu pārskatu, situācijas pārskatu un riska pārskatu, kas attiecas uz institucionālo aizsardzības shēmu kopumā, vai pārskats, kas ietver kopsavilkuma bilanci, apkopoto peļņas un zaudējumu pārskatu, situācijas pārskatu un riska pārskatu, kurš attiecas uz institucionālo aizsardzības shēmu kopumā. Vērtējot atbilstību šim nosacījumam, ECB pārbaudīs, vai ievēroti šādi nosacījumi:**
 - (i) konsolidēto vai apkopoto ziņojumu revidējis neatkarīgs ārējais revidents, pamatojoties uz atbilstošu grāmatvedības regulējumu vai, vajadzības gadījumā, izmantojot apkopošanas metodi;
 - (ii) ārējam revidentam nepieciešams sniegt revīzijas atzinumu;
 - (iii) uz visiem institucionālās aizsardzības shēmas dalībniekiem, visiem institucionālās aizsardzības shēmas dalībnieku meitasuzņēmumiem,

visām starpniecības struktūrām, piemēram, pārvaldītājsabiedrībām un īpašo struktūru, kas vada pašu institucionālās aizsardzības shēmu (ja tā ir juridiska persona), attiecināta konsolidācija/apkopošana;

- (iv) gadījumos, ja institucionālās aizsardzības shēma sagatavo ziņojumu, ietverot kopsavilkuma bilanci un apkopoto peļņas un zaudējumu aprēķinu, apkopošanas metode var nodrošināt, ka netiek iekļauti jebkādi grupas iekšējie riska darījumi.

- **Saskaņā ar CRR 113. panta 7. punkta f) apakšpunktu ECB pārbaudīs, vai ievēroti šādi nosacījumi:**

- (i) līgumā vai likumiskās vienošanās tekstā iekļauts noteikums, kas uzliek institucionālās aizsardzības shēmas dalībniekiem pienākumu brīdināt vismaz 24 mēnešus iepriekš, ja tie vēlas pārtraukt savu dalību shēmā.

- **CRR 113. panta 7. punkta g) apakšpunktā noteikts, ka vairākkārtēja to elementu izmantošana, ko drīkst iekļaut pašu kapitāla aprēķināšanā (turpmāk – vairākkārtēja izmantošana), kā arī jebkāda neatbilstīga pašu kapitāla veidošana starp institucionālās aizsardzības shēmas dalībniekiem nav pieļaujama. Lai izvērtētu atbilstību šim nosacījumam, ECB pārbaudīs, vai ievēroti šādi nosacījumi:**

- (i) ārējais revidents, kurš ir atbildīgs par konsolidētā vai apkopotā finanšu pārskata revīziju, var apstiprināt, ka vairākkārtēja izmantošana, kā arī jebkāda neatbilstīga pašu kapitāla veidošana starp institucionālās aizsardzības shēmas dalībniekiem nav pieļauta;
- (ii) nav pieļauta nekāda neatbilstīga pašu kapitāla veidošana individuālā, līmenī, konsolidētā līmenī vai subkonsolidētā līmenī starp institucionālās aizsardzības shēmas dalībniekiem.

- **ECB atbilstības novērtējums attiecībā uz CRR 113. panta 7. punkta h) apakšpunkta noteikumiem, proti, institucionālās aizsardzības shēmas pamatā ir tādu kredītiestāžu plaša dalība, kurām pārsvarā ir viendabīgs darbības profils, tiks balstīts uz šādiem kritērijiem:**

- (i) institucionālās aizsardzības shēmā jābūt iesaistītam pietiekamam dalībnieku skaitam (no iestādēm, kas potenciāli atbilst dalībai), lai tā varētu segt jebkādus nepieciešamus atbalsta pasākumus;
- (ii) darbības profila vērtēšanai izmantojamie kritēriji: uzņēmējdarbības modelis, uzņēmējdarbības stratēģija, lielums, klienti, reģionālā orientācija, produkti, finansējuma struktūra, būtisko risku kategorijas, sadarbība ar citiem institucionālās aizsardzības shēmas dalībniekiem pārdošanas un pakalpojumu līgumu jomā utt.;
- (iii) Institucionālās aizsardzības shēmas noteiktās vienotās sistēmas ļauj monitorēt un klasificēt riska situāciju, neraugoties uz institucionālās

aizsardzības shēmas dalībnieku atšķirīgajiem darbības profiliem (CRR 113. panta 7. punkta c) apakšpunkts);

- (iv) Institucionālās aizsardzības shēmu sektoru pamatā bieži ir sadarbība – centrālās iestādes un citas specializētās iestādes tīklā piedāvā produktus un pakalpojumus citiem institucionālās aizsardzības shēmas dalībniekiem. Vērtējot darbības profilu viendabīgumu, ECB ņems vērā, kādā mērā institucionālās aizsardzības shēmas dalībnieku uzņēmējdarbība saistīta ar institucionālās aizsardzības shēmas tīklu (vietējām bankām piedāvātie produkti un pakalpojumi, pakalpojumi kopīgiem klientiem, darbības kapitāla tirgū utt.).

© Eiropas Centrālā banka, 2016

Pasta adrese 60640 Frankfurt am Main, Germany

Tālrunis +49 69 1344 0

Interneta vietne www.bankingsupervision.europa.eu

Visas tiesības rezervētas. Atļauta pārpublicēšana izglītības un nekomerciālos nolūkos, norādot avotu.

ISBN 978-92-899-2432-0 (pdf)

DOI 10.2866/849098 (pdf)10.2866/849098

ES kataloga Nr. QB-04-16-568-LV-N (pdf)